

Al langt større Betydning end Spørgsmaalene om den hensigtsmæssige og bedst mulige Affattelse af Toldtariffen ere dog de Spørgsmaal, som knytte sig til Tariffens reelle Formaal. De to Hovedformaal for den bestaaende Tarif ere dels at skaffe Statskassen en vis Indtægt, dels gennem Toldafgiften til Statskassen at beskytte den danske Produktion mod en overmægtig Konkurrence fra Udlandets Side. Disse to Formaal falde ingenlunde altid sammen, gaa endog stundom i modsat Retning. Det gælder derfor ved Fastsettelsen af mange Toldsatser om, for saa vidt begge Formaal skulle fyldestgøres, at finde det Punkt, hvor et tilfredsstillende finansielt Resultat kan naaes uden at træde Produktionens Interesser for nær, og de i saa Henseende foreliggende Erfaringer fra den forløbne Tid vilde derfor føre til, at man allerede ud fra de samme Synspunkter, hvorfra Toldloven af 1863 er affattet, nu paa adskillige Punkter maatte foreslaa andre Toldsatser end de da valgte.

Men selve Synspunkterne ere nu næppe ganske de samme, som de den Gang vare. Særlig overfor Spørgsmaalet om Produktionens Beskyttelse er Stillingen nu en Del forandret, om end den nærværende Tids Synsmaader vistnok i det Hele fjærne sig mindre fra Synsmaaderne i 1863, end Tilfældet har været i en Del af den mellemliggende Tid. Betegnende er i saa Henseende følgende Udtalelse af Oberst Tscherning i Rigsraads-mødet den 25. Februar 1862: „Danmark maa naturligvis lidt efter lidt udvilde sig til et industrielt Land; alt som Kommunikationsmidlerne i Verden udvilde sig mere, vilde de Forbrugsartikler, som vi især have tilvejebragt for andre Lande, komme fra andre Steder, og Priserne paa dem i Udlandet blive ringere. Vi vilde blive mere henviste til, og vi maa ogsaa ønske at komme dertil, at vi fortære disse Artikler i vort eget Land. Naar vore Priser paa Livsformødenheder komme til at blive, hvad jeg kalder naturlige — jeg tror, at de fleste vilde indrømme, at de af forskellige Aarsager, fordi vore Produkter ligge bekvemt for Haanden og kunne afbenyttes til visse gunstige Tider, have staaet højere, end man kan vente, at de i Almindelighed vilde staa paa det evropæiske Marked —, jeg siger, naar den Tid kommer, at vi selv skulle fortære vore Produkter til lave Priser, er det, at anvende den overflødige og billige Arbejds-kraft til industrielle Foretagender den eneste Udvej, vi have, for ikke at blive fattige, og det er desuden en Vej, hvorved der erhverves stor Rigdom og Velvære“. Ganske vist forandrede denne Opfattelse sig ikke saa lidt i de følgende Aar under Indtrykket af den Frihandels-Stemning, som efter Afslutningen af de fransk-engelske og fransk-tydske Handelstraktater af 1860 og 1862 blev fremherskende i Evropa, hvorom de i den danske Rigsdag i Begyndelsen af 70'erne fremkomne Udtalelser noksom vidne. Men fra 1879 har en Svingning i helt modsat Retning gjort sig gjældende i Evropa, hvad der ikke har kunnet blive uden Indflydelse paa Opfattelsen af disse Spørgsmaal her i Landet. Selv der, hvor det principielle Syn paa Forholdet imellem Frihandel og Beskyttelse og deres økonomiske Virkninger og Betydning ikke har forandret sig, have de Forandringer, som ere foregaaede i Udlandets Opfattelse af disse Spørgsmaal og i de fleste fremmede Landes Toldlovgivning, ikke lidet paavirket Spørgsmaalet om disse Principers Anvendelighed i Danmark nu for Tiden. Det Faktum, at vore nærmeste Nabolandes Toldlovgivning i de senere Aar er gaaet i udpræget protektionistisk Retning, og at dette har fundet sit Udtryk ikke blot i forhøjede Indførselstoldsatser, men tildels endog i Eksportpræmier, der give de paagældende Producenter en Fortrinnsstilling paa Udlandets Markeder, deriblandt ogsaa Danmark, har maattet øve sin Indflydelse paa Opfattelsen af den Toldpolitik, som for Tiden bør følges. Uden Opgivelse af principielle Anskuelser om det ene eller det andet Systems Fortrin og Berettigelse have derfor Kommissionens Medlemmer som Regel kunnet være enige i den Betragtning, at man ikke tør ordne vor Toldlovgivning rent abstrakt efter de